

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

2021-2022 GÜZ YARIYILI KARMA ÖĞRETİM UYGULAMASINA İLİŞKİN
ÖĞRENCİ PAYDAŞ ANKETİ SONUÇ RAPORU

Eğitim Öğretim İzleme ve Yönlendirme Komisyonu Üyeleri

Prof. Dr. Mustafa KOÇ

Doç. Dr. Seraceddin Levent ZORLUOĞLU

Dr. Öğretim Üyesi Berna AYGÜN

Dr. Öğretim Üyesi Merve MÜLDÜR

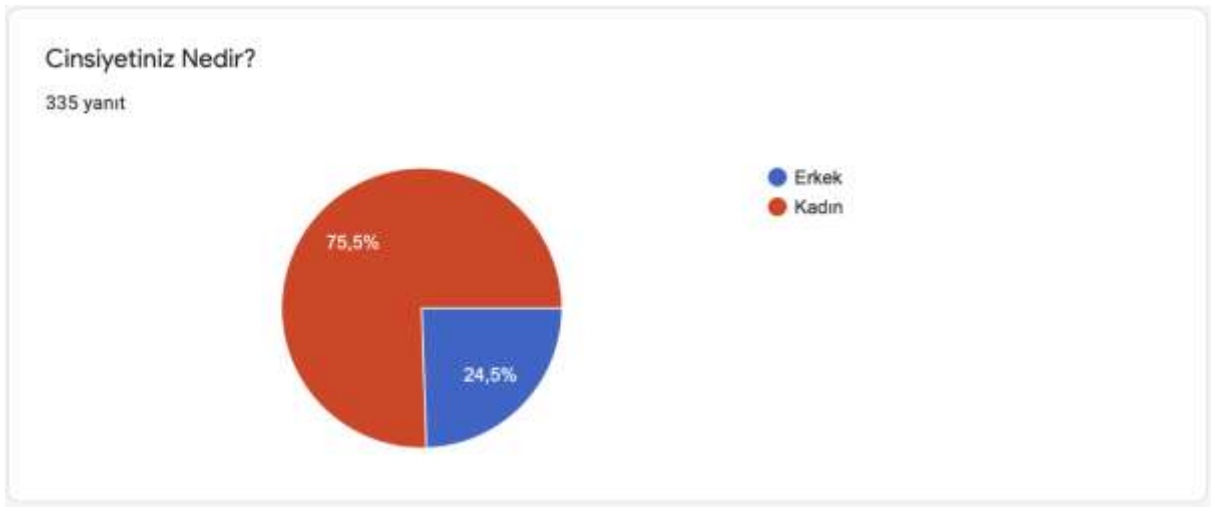
Arş.Gör.Rümeysa PEKTAŞ AYDEMİR

Arş.Gör.Rozerin YAŞA

Isparta / 2021

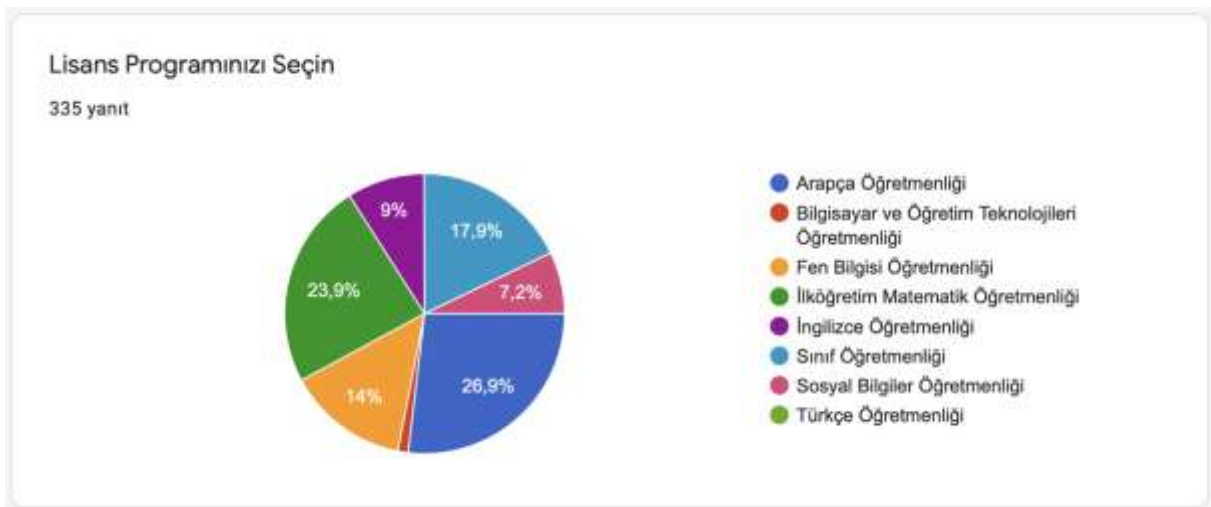
2021-2022 Güz yarıyılında fakültemizde uygulanmakta olan karma öğretime (yüz yüze ve online) ilişkin iç paydaş görüşlerini almak üzere Eğitim Fakültesi Eğitim Öğretim İzleme ve Yönlendirme Komisyonu tarafından hazırlanan anket 01.12.2021–13.12.2021 tarihleri arasında Google Forms aracılığıyla öğrencilerimize ulaştırılarak katılmaları için teşvik edilmiştir. Ankete verilen yanıtlar ve belirtilen görüşler analiz edilmiş ve aşağıdaki şekilde ilgili komisyonca raporlanmıştır. Raporunda öncelikle, katılımcıların seçmeli sorulara verdikleri yanıtlara ilişkin bulgu ve yorumlar, sonrasında ise katılımcıların ankette belirttikleri görüş ve öneriler sunulmuştur.

Şekil 1. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

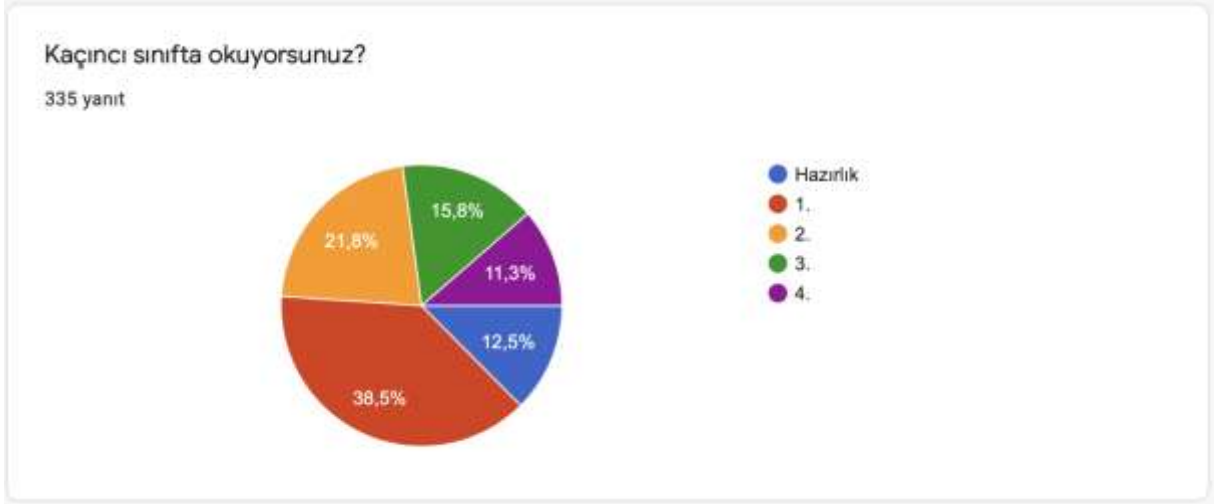
Şekil 1 incelendiğinde, katılımcıların %75,5'inin kadın, %24,5'inin ise erkek olduğu görülmektedir.

Şekil 2. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Lisans Programına Göre Dağılımı

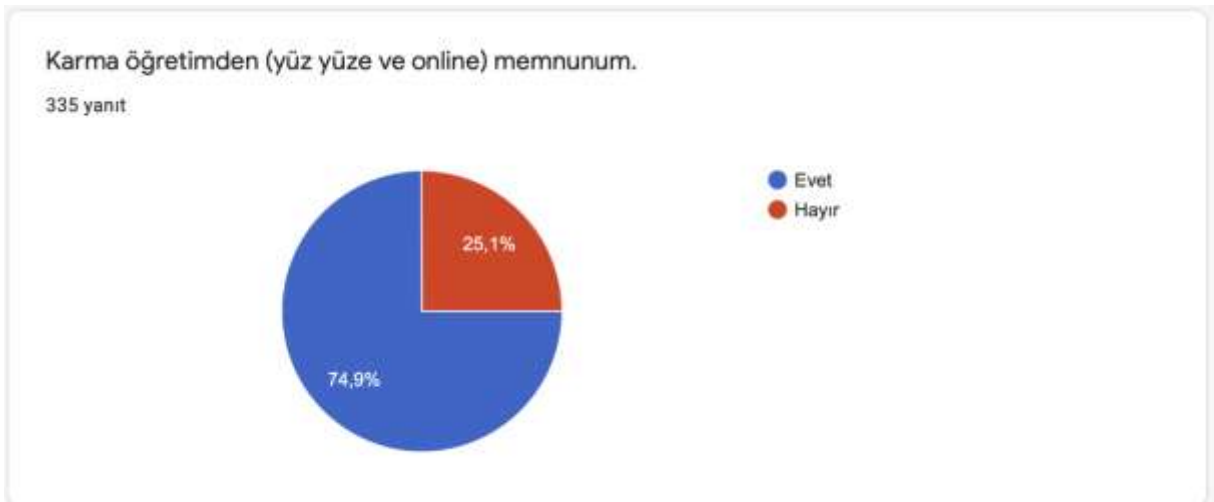
Şekil 2'ye göre, katılımcıların %26,9'unun Arapça Öğretmenliği, %1,1'inin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği, %14'ünün Fen Bilgisi Öğretmenliği, %23,9'unun İlköğretim Matematik Öğretmenliği, %9'unun İngilizce Öğretmenliği, %17,9'unun Sınıf Öğretmenliği, %7,2'sinin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, %23,9'unun ise Türkçe Öğretmenliği programlarında öğrenim görmektedir.

Şekil 3. Katılımcıların Buldukları Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı

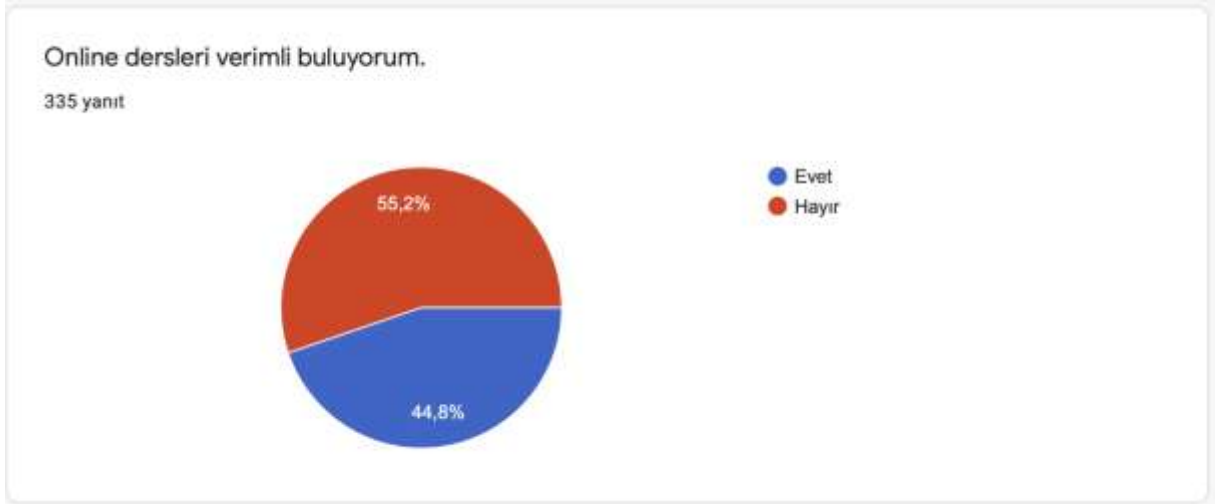
Şekil 3 incelendiğinde, en fazla katılımcının 1. Sınıf düzeyinde olduğu (%38,5), onu sırasıyla 2.Sınıf (%21,8), 3. Sınıf (%15,8), Hazırlık Sınıfı (%12,5) ve 4. Sınıf (%11,3) düzeylerinin izlediği görülmektedir.

Şekil 4. Katılımcıların Karma Öğretimden (Yüz yüze ve Online) Memnuniyet Durumlarına Göre Dağılımı

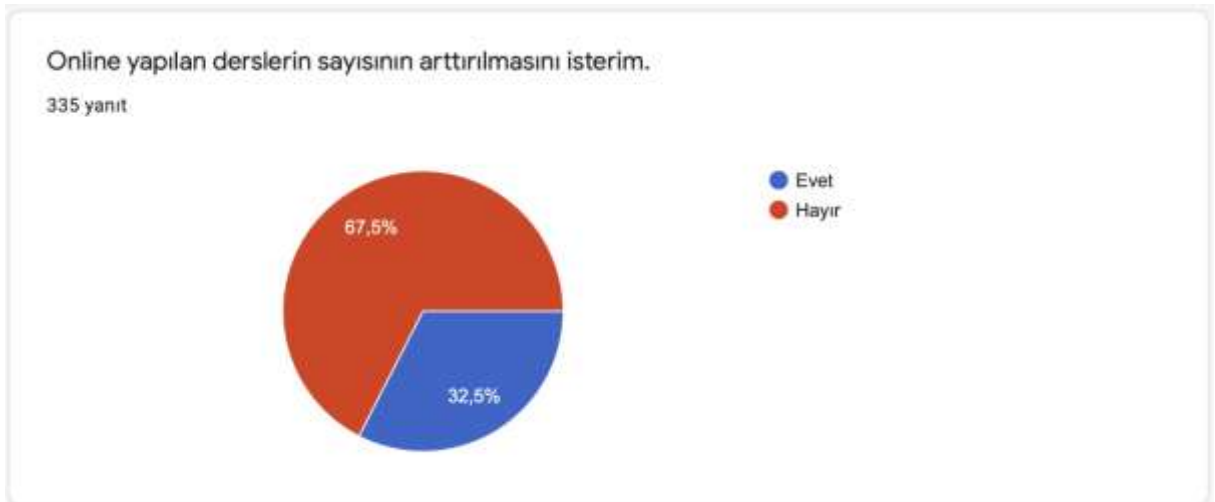
Şekil 4 incelendiğinde, katılımcılarının çoğunluğunun (%74,9) karma öğretimden (yüz yüze ve online) memnun oldukları görülmektedir. Katılımcıların %25,1'i ise karma öğretimden (yüz yüze ve online) memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Bu durumun, öğrencilerin büyük çoğunluğunun karma eğitimden memnun olduklarını ortaya koyduğu söylenebilir.

Şekil 5. Katılımcıların Online Dersleri Verimli Bulup Bulmadıklarına Göre Dağılımı

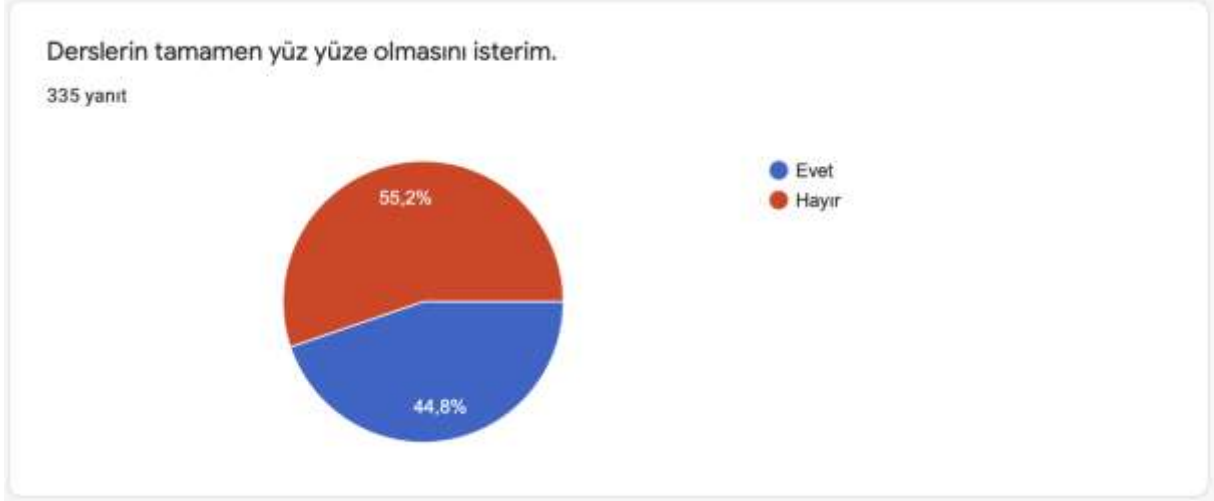
Şekil 5 incelendiğinde, katılımcıların %55,2'sinin online dersleri verimli bulmadığı, %44,8'inin ise online dersleri verimli bulduğu görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin çoğunun online dersleri verimli bulmadığını gösterirken, öte yandan, görece daha az ancak azımsanamayacak sayıda öğrencinin ise (%44,8) online eğitimi verimli bulduğunu göstermektedir.

Şekil 6. Katılımcıların Online Derslerin Sayısının Artmasını İsteyip İstememe Durumlarına Göre Dağılımı

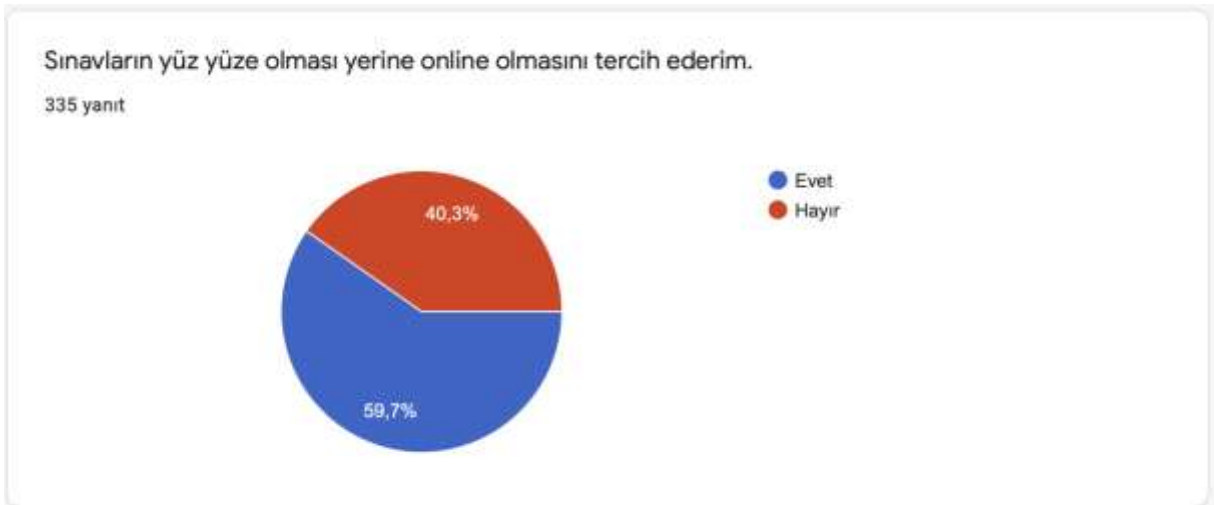
Şekil 6 incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunun (%67,5) online derslerin sayısının artmasını istemedikleri, %32,5'inin ise online derslerin sayısının artmasını istedikleri yönünde yanıtlar verdikleri görülmektedir.

Şekil 7. Katılımcıların Derslerin Tamamen Yüz Yüze Olmasını İsteyip İstememe Durumlarına Göre Dağılımı

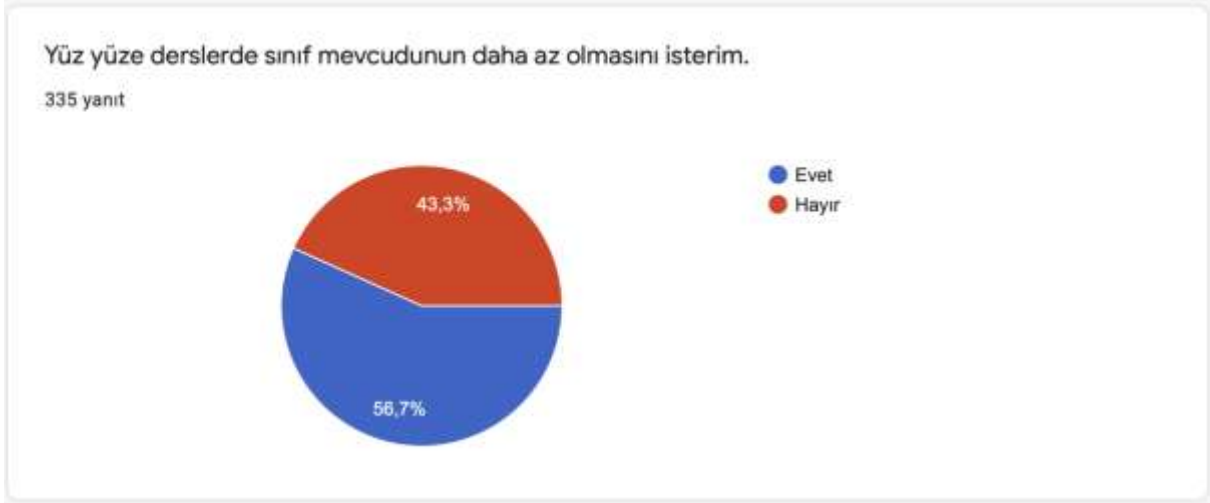
Şekil 7 incelendiğinde, katılımcıların %55,2'sinin derslerin tamamen yüz yüze olmasını istedikleri, %44,8'inin ise derslerin tamamen yüz yüze olmasını istemedikleri yönünde yanıtlar verdikleri görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin çoğunun derslerin tamamen yüz yüze olmaması yönünde görüşe sahip olduğunu gösterirken, öte yandan, görece daha az ancak azımsanamayacak sayıda öğrencinin ise (%44,8) derslerin tamamen yüz yüze olmasını istediğini göstermektedir.

Şekil 8. Katılımcıların Sınavların Yüz Yüze Olması Yerine Online Olmasını Tercih Etme Durumlarına Göre Dağılımı

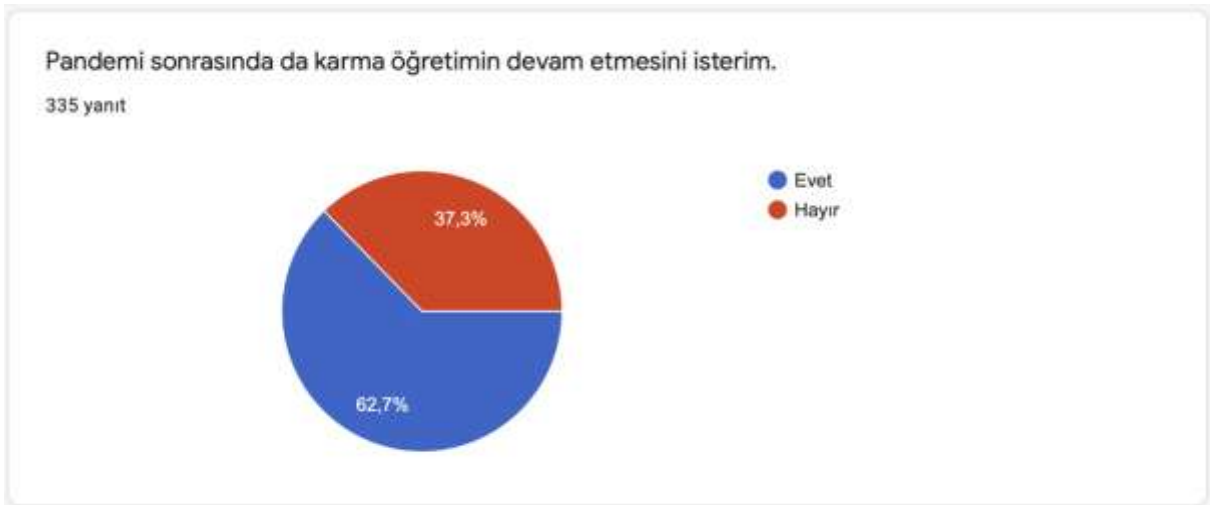
Şekil 8 incelendiğinde, katılımcıların %59,7'sinin sınavların yüz yüze olması yerine online olmasını tercih ettiği, %40,3'ünün ise sınavların yüz yüze olması yerine online olmasını tercih etmediği görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin çoğunun sınavların yüz yüze olması yerine online olmasını tercih ettiğini; öte yandan, görece daha az ancak azımsanamayacak sayıda öğrencinin ise (%40,3) online sınavları yüz yüze sınavlara tercih etmediğini göstermektedir.

Şekil 9. Katılımcıların Yüz Yüze Derslerde Sınıf Mevcudunun Daha Az Olmasını İsteyip İstememe Durumlarına Göre Dağılımı

Şekil 9 incelendiğinde, katılımcıların %56,7'sinin yüz yüze derslerde sınıf mevcudunun daha az olmasını istediği, %43,3'ünün ise yüz yüze derslerde sınıf mevcudunun daha az olmasını istemediği görülmektedir.

Şekil 10. Katılımcıların Pandemi Sonrasında da Karma Öğretimin Devam Etmesini İsteyip İstememe Durumlarına Göre Dağılımı

Şekil 10'a göre, katılımcıların çoğunluğunun (%62,7) pandemi sonrasında da karma öğretimin devam etmesini istemekte, %37,3'ünün ise pandemi sonrasında karma öğretimin devam etmesini istememektedir. Bu durumun, katılımcıların çoğunun pandemi sonrasında da karma eğitim uygulamasının devam ettirilmesine ilişkin olumlu görüşe sahip olduklarını ortaya koymaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Karma Öğretim Uygulamasına İlişkin Eklemiş Oldukları Görüş ve Öneriler

No	Memnuniyet
1.	Bazı derslerin(seçmeli) online olması güzel
2.	Birebir hocadan dinlediğim dersler daha verimli oluyor
3.	Hocalarımızı çok seviyorum hepinize teşekkürler
4.	Karma eğitim yararlı
5.	Online dersler gayet iyi. Böyle devam edilmeli.
6.	Şu an her şeyden memnunum.
7.	Uzaktan eğitim derslerinin çok verimli geçtiğini düşünüyorum
8.	Uzaktan eğitim geleceğin eğitim modelidir. Zamandan, mekandan, insan gücünden tasarruf sağlar, verimliliği artırır. Pandemi süreci boyunca insanoğlu birçok yeni şey öğrendi, birçok yeni şeye şahitlik etti. İşte bu süreçte kendini insanoğluna kanıtama noktasında en başarıları konu uzaktan eğitim olmuştur.
	Sorun
9.	Alttan alacak olduğum ders açılmadığı için seneye kaldı. Nasıl böyle bir şey oluyor anlamadım, teşekkürler.
10.	Arapça öğretmenliği hocalarının ilahiyat hocası olmasını istemiyorum
11.	Bazı hocalarımız online diye sadece slayt okuyor. Böylelikle dersler zevkli olmuyor. Bizlerin derse katılma istediği de azalıyor.
12.	Online hiçbir ders istemiyorum.
13.	Ders saatleri çok kötü hiç verim alamıyoruz
14.	Üniversite de alınan tedbirleri yetersiz buluyorum. Aşı olmayan arkadaşlarımız var. Hocalar sürekli bizi sınav ile tehdit etmesinler
15.	Online derslerin bizlere hiç bir katkısı olmuyor
16.	Online eğitim sürecinin ülkemizde nitelikli.ve sağlıklı bir şekilde yürütülebildiğini düşünmüyorum

-
17. Online eğitimden ne kadar memnun kalsak da yüz yüze eğitimde anladığımızı uygulamaya bildiğimizi online eğitimde yapamıyoruz
-
18. Sınav haftası yapılan online dersler bence hiç mantıklı değildi. iki hafta boyunca önemli konular işlendi hem sınav hem ders yetişmek çok zordu ve kayıtlı dersleri rahatlıkla izleyemedim sanırım sistemsel bir problemdi. O iki haftalık dersleri yüz yüze almak isterdim.
-

Öneri

-
19. Arapça öğretmenliği için(özellikle HAZIRLIK sınıfları için) bir dil laboratuvarının açılmasını istiyorum
-
20. Online olunca da verimli geçme iyi olabilirdi.
-
21. Online eğitim kaldırılmalı.
-
22. Ders saatleri 15.50 de başlamak yerine biraz daha erkene alınabilir
-
23. Daha erken saatlerde olmasını isterim . Enazından 4 te dersimiz olmasın
-
24. Ders saatlerinin 3 güne toplanmasını ve erkene alınmasını istiyorum.
-
25. Ders sürelerinin uzatılması, sınıf nüfusunun az olması
-
26. Dersler yüz yüze sınavlar online olsun
-
27. Dersleri daha verimli şekilde anlatılmasını isterim
-
28. Dersleri online olan hocaların döküman paylaşımında daha bonkör olmasını rica ediyorum. Yurtlarda internet açısından sıkıntı yaşıyoruz. Zaten ıspartadayız. Tüm derslerimizin yüz yüze olmasını daha mantıklı buluyorum
-
29. Derslerin tamamen online olmasını ve sınavların da online yapılmasının daha sağlıklı olduğunu düşünüyorum.
-
30. Derslerin ve öğretimin amacına uygun olabilmesi ve daha verimli olunabilmesi için öğrencileri denetleyen sınav sisteminin öğrencilere de uygulanılmasını tavsiye ediyorum.
-
31. Derslerin ve sınavların yüz yüze olmasını istemiyorum burda sağlığımız söz konusu geçici süreliğine online olsun.
-
32. Eğitimin uzaktan olmasını isterim pandemiden dolayı.
-
33. Hazırlık sınıfı olarak ve hayat standardı gereği yaptığımız ve bulunduğumuz durum bence tamamen derslerim uzaktan eğitim ile yani online olarak verilmesini isterim hazırlık sınıflarına bunun yapılmışını arz ederim.
-
34. Hazırlıkta ara muafiyet olmasını istiyoruz.
-
35. Hep online olsun. Bi süre daha online olması taraftarıyım. Sağlığımızı bize
-

	kimse geri veremez. Böyle önemli bir noktanın atlanmaması gerekli.
36.	Hocalarımızın devamsızlık konusunda daha anlayışlı olmasını bekliyorum
37.	Hocaların sadece üniversitedeki öğrencideki gereksiz ders yükünü azaltması gerekiyor
38.	Hocaların ters yüze benzer dersler vermesi gerektiğini düşünüyorum
39.	İkinci dönem online olmalı sınıflarda kovid belirtisi gösterip test olmayan çok öğrenci var herkes hasta öksürüyor bu halde sınavlara gelen çok öğrenci vardı bu sebeple ikinci dönem online olmalı. Pandemi sonrasında normale dönmeli ama yaz okulları yine online olmalı teşekkürler.
40.	Lütfen online ders olmasın
41.	Mümkün olduğunca yüz yüze eğitim şart bence
42.	Öğrencilerin psikolojik anlamda desteğe ihtiyacı olduğunu görüyorum kişisel olarak değilde okula alışma süreci için. Bildiğimiz gibi bir buçuk yıl online olan eğitimden sonra herkes çok yıprandı. Öğrencilerin motivasyonlarını yüksek tutup, korkularını yenmek adına üniversitemizin yapabileceği bir şeyler varsa yapmasını umut ediyorum. Teşekkürler fikirlerimizi benimsediğiniz için.
43.	Öğretim görevlisi kaynaklı internet bağlantısı sorunlarının üstesinden gelinmesi gerekir aksi takdirde online derslerin verimli olabileceğini düşünmüyorum.
44.	Öğretmenlerin derste daha verimli ders anlatmasını isterim
45.	Online değil derslerin tamamen yüzyüze olmasını isterim
46.	Online derslerin arttırılması düşüncesindeyim, bazı derslerde özellikle kalabalık derslerde isteğe bağlı online seçimimiz de olmalı. Henüz yeni covid geçirmiş bir öğrenci olarak bundan yanayım. Elbette yüzyüze ders yapılmak zorunda olan alan derslerimiz var ama verimde azalma yaşamayacağımız derslerde mevcut.
47.	Yüz yüze eğitim bizler için en iyisi.
48.	Online olan derslerin sınavlarının da online olarak yapılmasını isterim.
49.	Pandemiden dolayı derslerin isteğe göre, uzaktan/ yüz yüze almak imkanının olmasını istiyorum. İsteyen derslere gelir katılır. Ama riskli olduğunu

	düşünüyorum bunun ve online şansımın olmasını istiyorum.
50.	Seçmeli ve sözel ağırlıklı derslerin sınavları ve öğretimleri uzaktan olmasını dilerim
51.	Sınavların online olması adil olmayacaktır. Lütfen oyle bir girişim olmasın.
52.	Sınıf içi etkinlikler ve bölümün ilgilendirdiği kurum veya meslek dağları ile ilgili bilgilendirici geziler, sunumlar, konferansların daha fazla yapılmasını isteriz
53.	Sınıflardaki kişi sayısı azaltılarak karma eğitime devam edilmesini isterim.
54.	Tekrar izleme fırsatları olduğu için uzaktan eğitimle sunulan ders sayısının artırılmasını isterdim.
55.	Gelinen bu noktada sadece yapılacak sınavların yüzyüze olmasının uzaktan eğitimin suistimalinin önlenmesi adına yeterli olabileceği kanaatindeyim.
56.	Ya tamamen online ya da tamamen yüz yüze olması daha faydamıza olacaktır.
57.	Yurtta internet sorunundan dolayı online derslere girilmiyor ve bazı hocalar problem çıkarabiliyor bu sebepten dolayı bir önlem alınmalıdır.
58.	Yüz yüze ders sayısı arttırılmalı.
59.	Yüz yüze ders sayısının arttırılması ve ders saatinin arttırılması daha verimli olabilir.
60.	Yüz yüze derslerimizin saatlerinin daha erken olmasını isterdim.
61.	Yüz yüze derslerin iki güne toplanması olanaklıysa iki güne toplanmasını isterim.
62.	Yüz yüze derslerin öğleden sonra olması verimi azaltmaktadır.
63.	Yüz yüze eğitim olmalı.
64.	Yüz yüze olan derslerimizin 1 2 güne toplanmasının daha uygun olabileceğini düşünüyorum.
65.	Yüz yüze olan derslerin bir veya iki güne sığdırılması

Tablo 1’de ankette ek görüş için ayrılan alana görüş ve önerilerini ekleyen öğrencilerin yanıtları “memnuniyet” , “sorun” ve “öneri” başlıkları altında sınıflandırılmıştır. Bu

başlıkların her biri öğrenci yanıtlarının kapsadığı konuya göre alt başlıklara ayrılmıştır. Toplamda 335 öğrencinin katıldığı ankette, 83 öğrenci ankette ek görüş için ayrılan alanı doldurmuş, bu öğrenciler arasında da 25 öğrenci ek görüşünün olmadığını bildirmiş, 58 öğrenci ise görüş bildirmiştir. Ankette yer alan görüşlerin analizi 58 öğrencinin belirtmiş olduğu görüş ve öneriler kapsamında gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin görüş ve önerileri aşağıdaki gibi kategorilendirilerek özetlenmiştir.

A) Memnuniyet

1. Öğretim Elemanlarına İlişkin:

- Hocaların iyi olması (2)
- Hocaların yüz yüze anlatımının verimli olması (1)

2. Öğretim Türüne İlişkin:

- Seçmeli derslerin online olması (1)
- Yüz yüze derslerin daha verimli olması (1)
- Karma öğretimin yararlı olması (1)
- Online derslerin iyi ve verimli olması (4)

B) Sorun

1. Sistemsel Sorunlar:

- Ders açılmaması (1)
- Online ders kayıtlarına erişimde sorun yaşanması (1)

2. Öğretim Elemanlarına İlişkin Sorunlar:

- Bazı derslerin İlahiyat Fakültesi öğretim elemanlarınca yürütülmesi (1)
- Online derslerde öğretim elemanlarının dersi sadece sunularla işlemesi (1)
- Öğretim elemanlarının öğrencilere sınav odaklı yaklaşımı (1)

3. Öğretim Türüne İlişkin Sorunlar:

- Online derslerin verimsiz olması (3)
- Online eğitimin nitelikli ve sağlıklı yürütülememesi (1)
- Sınav haftasında derslerin online yapılmasının verimi düşürmesi (1)

4. Covid-19 salgınına ilişkin sorunlar:

- Yeterli düzeyde tedbir alınmaması (1)
- Aşısız kişilerin olması (1)

C) Öneri

1. Öğretim Türüne İlişkin:

- Yüz yüze dersler iki güne toplanmalı (3)
- Dersler online olmalı (10)
- Dersler yüz yüze olmalı (7)
- Dersler yüz yüze, sınavlar online olmalı (1)
- Hazırlık sınıflarının tüm dersleri online olmalı (1)
- Pandemiye dolayı dersler isteğe göre, online/ yüz yüze alınabilmeli (1)
- Online derslerin sınavları da online olmalı (1)
- Yüz yüze ders sayısı artırılmalı (2)
- Dersler ya tamamen yüz yüze ya da tamamen online yapılmalı (1)
- Seçmeli ve sözel ağırlıklı dersler ve sınavları online olmalı (1)

2. Öğretim Elemanlarına İlişkin:

- Dersler daha verimli bir şekilde anlatılmalı (4)
- Online derslerde öğretim elemanları daha fazla doküman paylaşmalı (1)
- Devamsızlık konusunda daha esnek davranılmalı (1)
- Öğretim elemanları dersleri bazı dijital platformlarda yapılan ders anlatımına benzer bir şekilde yürütmeli ("Ters Yüz" gibi). (1)
- Online derslerde öğretim elemanları kaynaklı internet sorunlarının giderilmeli (1)

3. Psikolojik-Kişisel Sorunlara İlişkin:

- Pandemi süreci bağlamında öğrencilere psikolojik anlamda destek sunulmalı (1)
- Öğrencilerin motivasyonlarını artırmak, korkularını gidermek yönünde önlemler alınmalı (1)

4. Ders verimine İlişkin:

- Ders saatleri yeniden düzenlenmeli, dersler çok erken başlamamalı ve çok geç bitmemeli (5)
- Ders süreleri uzatılmalı (2)
- Sınıf mevcutları azaltılmalı (1)
- Öğretim elemanları da ders verimine yönelik sınavlara tabi tutulmalı (1)

5. Diğer Öneriler:

- Dil laboratuvarları açılmalı (1)
- Hazırlık sınıflarında ara muafiyet olmalı (1)

- Sınıf içi etkinlikler, meslek dalları ile ilgili bilgilendirici geziler, sunumlar, konferanslar daha fazla yapılmalı (1)
- Bilgisayar ve internet kaynaklı erişim sorunları giderilmeli (2)
- Öğrencilerin ders yükü azaltılmalı (1)

Sonuç

Fakültemizde uygulanmakta olan karma öğretime (yüz yüze ve online) ilişkin iç paydaş görüşlerini almak üzere anket hazırlanmış, ankette yer alan sorular öğrencilerimiz tarafından yanıtlanmış, sorulara verilen yanıtlar ve belirtilen görüşler analiz edilmiş ve raporlanmıştır. Raporda öncelikle, katılımcıların seçmeli sorulara verdikleri yanıtlara ilişkin bulgu ve yorumlar, sonrasında ise katılımcıların ankette belirttikleri görüş ve öneriler sunulmuştur.

Katılımcıların yanıtladıkları seçmeli sorular, katılımcıların cinsiyeti, bölümleri ve sınıf düzeylerini tespit etmek amaçlı sorular betimsel sorular ve karma öğretim ilişkin “evet/hayır” şeklinde yanıtlanabilen sorulardır. Katılımcıların, genel olarak, karma öğretimden memnun oldukları, derslerin yüz yüze olması yerine online olmasını tercih ettikleri ve pandemi sonrasında da karma öğretimin devam etmesini istedikleri görülmektedir. Bu bağlamda, fakültemiz öğrencilerinin karma öğretim uygulamasına dair genel olarak olumlu bir görüşe sahip oldukları, çoğu öğrencinin bu uygulamadan memnun olduğu ve bu uygulamanın sürdürülmesi görüşünde olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, katılımcıların, online dersleri verimli bulup bulmama konusunda birbirine yakın oranlarda fikir ayrılığına düşmekle beraber, çok az bir farkla çoğunluğun online dersleri verimli bulmadığı görülmüştür. Benzer sayıda öğrencinin ise online dersleri verimli bulduğunu belirttiği göz önünde bulundurulduğunda, bu konuda iki farklı görüşün de azımsanamayacak oranda varlığının söz konusu olduğunu söylemek mümkündür. Bu konuda detaylı bilgiye ulaşabilmek adına ankette paylaştıkları yorumlar da incelenmiştir. Öğrenci yorumlarına bakıldığında, öğrenciler online derslerin sayıca artırılması ve sürdürülmesi görüşünde olmakla beraber, online derslere erişim, öğretim elemanlarının doküman paylaşımının yetersiz oluşu, internet ve bilgisayara bağlı problemler, derslerin yalnızca sunulara bağlı yürütülmesi gibi sorunların giderilmesini önerdikleri görülmektedir.

Katılımcıların, çok az bir farkla çoğu, derslerin tamamen yüz yüze olmasını istediğini belirtirken, benzer sayıda katılımcı da tamamen yüz yüze derslerin olmasına olumsuz

bakmaktadır. Bu bağlamda, ankette yer alan yorumlar incelendiğinde, yüz yüze derslerin online derslere göre daha verimli olduğu, öğretim elemanı ile aynı ortamda bulunmanın dersin verimini artırdığı, online derslerin yüz yüze derslerin yerini alamayacağı belirtilmiş; ancak, yüz yüze derslerde sınıf mevcudunun azaltılması gerektiği yönünde yanıtlar verilmiştir. Derslerin online olarak yürütülmesi gerektiğine ilişkin ise, katılımcılar arasında içinde bulunduğumuz pandemi koşulları, aşısız kişilerin oluşu, sağlık tedbirlerinin yeterince alınmaması gibi durumlar gerekçe gösterilmiştir. Dolayısıyla, öğrencilerin bu konuda farklı görüşlere sahip oldukları, ancak genel olarak yüz yüze veya online öğretimde var olan sorunların giderilerek daha verimli ve nitelikli öğretimin sunulmasına yönelik önerilerde buldukları görülmektedir.

Ankette belirtilen görüşler, “memnuniyet”, “sorun” ve “öneri” olmak üzere üç başlık altında incelenmiş, öğrencilerin memnun oldukları, sorun olduğunu düşündükleri ve öneride buldukları hususlar bu başlıklar altında değinilen konuya göre alt başlıklarla (Örn: Öğretim türü, öğretim elemanı, vb.) kategorize edilmiştir. Öğrencilerin genellikle karma öğretimi verimli buldukları ve öğretim elemanlarının sundukları öğretimden memnun oldukları görülmektedir. Bununla birlikte, gerek online gerekse yüz yüze öğretimde sorunlarla karşılaştıkları görülmüş, bu sorunların öğretim türü veya öğretim elemanına ilişkin sorunlar, sistemselsel sorunlar ve COVID-19 pandemisine ilişkin sorunlar olduğu tespit edilmiştir. Öğrenciler, yüz yüze öğretimde COVID-19 pandemisine yönelik yeterince tedbir alınmadığını, aşısız kişilerin olduğunu belirterek bu yönde tedbirlerin artırılması gerektiğini önermektedirler. Online derslere ilişkin ise, verimin artırılması, online doküman paylaşımının daha fazla olması, internet ve bilgisayar kaynaklı erişim problemlerinin giderilmesi, kayıtlı derslere erişimin önündeki sorunların çözülmesini önermektedirler. Bunların yanı sıra, öğretim elemanlarının sınav odaklı bir yaklaşım sergilediklerini, bu durumun derslerden alınan verimi olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Buna ek olarak, öğrencilerin, sınav haftasında derslerin online yapılmasının da ders verimini düşürdüğü, bu nedenle yüz yüze olmasının nitelik açısından daha iyi olabileceği görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

Tüm bunlara ek olarak, öğrenciler, ders saatlerinin de verimi etkilediğini belirterek, derslerin çok erken saatlerde başlamaması ve çok geç saatlere kadar sürmemesi yönünde öneride bulunmuşlardır. Öğrenciler, ayrıca, ders sürelerinin uzatılması ve sınıf mevcudlarının azaltılmasının da ders verimini olumlu yönde etkileyebileceği görüşündedirler. Öğretim elemanlarının ders verimini artıracak şekilde dersleri yürütmeleri, devamsızlık konusunda daha esnek davranmaları ve çeşitli dijital platformlardaki uygulamalara benzer öğretim

uygulamalarını benimsemeleri de öğrencilerin önerileri arasında yer almaktadır. Öğrenciler, ayrıca, dil laboratuvarı açılması, hazırlık sınıflarında ara muafiyetin olması, sınıf içi etkinlikler, konferans ve sempozyumların daha sık düzenlenmesi ve ders yüklerinin azaltılmasına ilişkin de öneriler sunmuşlardır.

Sonuç olarak, karma öğretime ilişkin öğrenci görüşlerinin genellikle olumlu olduğu, öğrencilerin bu uygulamadan genel olarak memnun oldukları; ancak, uygulamada bazı sorunların da yaşandığını düşündükleri görülmüştür. Hem online öğretimde hem de yüz yüze öğretimde öğretim türüne özgü sorunlar olmakla birlikte, öğretim elemanı, internet ve bilgisayar, psikolojik-kişisel ve COVID-19 pandemisi bağlamında da sorunlar yaşandığı anlaşılmaktadır. Öğrenciler, bu sorunların çözümüne yönelik önerilerde de bulunmuşlardır. Bu bağlamda, mevcut sorunlar gözen geçirilerek, öğrenci görüş ve önerileri göz önünde bulundurularak öğretimin niteliği ve öğrenci memnuniyetinin artırılması yönünde sorun yaşanan durum ve uygulamalara ilişkin çözüm üretilmesinin gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.